

تداوم بست در مذاکرات کنترل تسلیحات هسته‌ای روسیه و امریکا

آغاز پایان استارت

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

دوئل‌د ترامپ رئیس‌جمهور جنجالی امریکا از ابتدای روی کار آمدنش روند خروج از پیمان‌های بین‌المللی از جمله معاهدات تسلیحاتی و امنیتی را کلید زده و دولت ترامپ در سه سال گذشته از تعداد زیادی از توافقات بین‌المللی خارج شده است. پس از خروج از پیمان نیروهای هسته‌ای میانبردد (آی‌ان‌اف) در آگوست ۲۰۱۹ در مر حله بعد واشنگتن از پیمان «آسمان‌های باز» در مه ۲۰۲۰ خارج شد. نگرانی‌ها درباره رویکرد منفی ترامپ به معاهدات کنترل تسلیحات، اکنون با تسلیحات هسته‌ای استراتژیک موسوم به «استارت جدید» در فور به ۲۰۲۱ دو چندان شده است. در واقع یکی از اختلافات عمده روسیه و امریکا در باره تسلیحات هسته‌ای کنترل تسلیحات مربوط به پیمان استارت جدید است. امریکا در راستای سیاست کلی دونالد ترامپ مبنی بر خروج از پیمان‌های کنترل تسلیحات، بر تمدید نکردن این معاهده تأکید کرده است و اکنون در موضعی جدید خواهان پیمان هسته‌ای جدیدی با روسیه در زمینه تسلیحات هسته‌ای استراتژیک شده که شامل چین نیز شود.

مذاکرات اخیر

امریکا وروسیه مذاکرات خود را برای نجات آخرین پیمان کنترل تسلیحات هسته‌ای یعنی پیمان استارت جدید پس از فقط یک روز خاتمه دادند. چین به‌رغم دعوت از سوی امریکا، نماینده‌ای به این مذاکرات نفرستاد. در نشست مذاکرات خلع سلاح هسته‌ای که

دورنما

احسان شیخون

کره‌شمالی، کشوری با جمعیت نزدیک به ۲۶ میلیون نفر و در همسایگی کره جنوبی، چین و روسیه که پس از شکست ژاپن در جنگ دوم جهانی به تصرف شوروی در آمد و حکومتی همسو با بلوک شرق در آن حاکم شد. از آن زمان تاکنون همواره کره آماج تحریم‌های ملل متحد و امریکا بوده است. اقتصاد آن به دلیل تحریم‌های گسترده، غالباً در زمره اقتصاد خاکستری تقسیم می‌شود. بخش زیادی از روابط تجاری کره شامل محصولات معدنی همچون زغال سنگ می‌گردد که با چین انجام می‌شود. وجود ذخایر غنی و بزر از اورانیوم، زغال سنگ، مس، طلا، آهن و روی از ویژگی‌های اقتصادی کره شمالی است. البته به دلیل تحریم‌های سازمان ملل و انزوای بین‌المللی، بخش اقتصادی در سطحی نازل جریان دارد و بخش زیادی از افراد جامعه در فقر به سر می‌برند. آنچه بر همه این موارد سایه افکنده است و نام کره شمالی به آن خرده خورده، دانش هسته‌ای و ملزومات مرتبط با آن به ویژه آزمایش موشک‌های بالستیک بوده که در سال‌های اخیر ملاقات‌های گاه و بیگاه و کودکانه ترامپ و کیم بر آن دامن زده است. دیپلراهایی باقهر و آشتی، انفجار و توتیت که هدف آن غیرهسته‌ای شدن کره شمالی در برابر لغو تحریم‌های ملل متحد و ایالات متحده است، اما برآیند آن تنها محدود به تبلیغات رسانه‌ای بوده است تا نتایج عملی و ملموس.

در میانه کشاکش هسته‌ای کره شمالی و ایالات متحده، داستان آن دو اما تئارب و عبرت‌های مفیدی برای دولتمردان و دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی

چندی پیش اعلام کرده بود هنوز زمان مناسب برای مشارکت چین در مذاکرات خلع سلاح نرسیده است. بر پایه برآوردهای سرویس‌های اطلاعات نظامی امریکا، چین قصد دارد برای رسیدن به دو قدرت دیگر هسته‌ای مدت دو روز یعنی دوم و سوم تیر در وین ادامه داشته باشد. محور این مذاکرات تلاش برای دستیابی به توافقی به منظور تمدید پیمان استارت جدید که مهلت اجرای آن در ۱۷ بهمن ۱۳۹۹ (۵فور به ۲۰۲۱) به پایان می‌رسد، بود. با این حال توافقی بین دو طرف حاصل نشد و قرار بر ادامه گفت‌وگوهای کارشناسی شده است. طبق این پیمان که در سال ۲۰۱۰ میان اوپاما و مدودوف رؤسای جمهوری وقت امریکا و روسیه منعقد شد این دو کشور متعهد شدند شمار سامانه‌های پرتاب موشک هسته‌ای استراتژیک را به ۸۰۰ و تعداد کلاهک‌های هسته‌ای را به ۱۵۵۰ کلاهک کاهش دهند.

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

کشورهای اروپایی و متحدان امریکا امیدوارند واشنگتن با تمدید پیمان استارت جدید موافقت کند، اما بیلینگزی چندی پیش در نشست شورای ناتو چندان رغبتی به این مسئله نشان نداد. این مسئله به ویژه پس از اعلام خروج امریکا از پیمان «آسمان‌های باز» که با ادعای افزایش نگرانی نسبت به نقض توافقتنامه‌های کنترل تسلیحات توسط روسیه صورت گرفت موجب نگرانی متحدان امریکا شده است. نادیا اشمید، رئیس کمپین ممنوعیت سلاح‌های هسته‌ای هشدار داده است: «در صورتی که تا پنجم فور به ۲۰۲۱ توافقی حاصل نشود ما با مسابقه تسلیحاتی غیر کنترل شده‌ای روبه‌رو خواهیم شد.» در واقع قصد واقعی واشنگتن این است که با خروج و پایان دادن به معاهدات کنترل تسلیحات و به راه انداختن یک مسابقه تسلیحاتی بزرگ، رقایای خود به ویژه روسیه را از پایبندازد. روزنامه اتریشی «استاندارد» می‌نویسد: «استراتژی امریکایی‌ها ظاهراً شامل این محاسبه است که هر رقیب و دشمنی مانند اتحاد جماهیر شوروی در گذشته در صورت وارد شدن به رقابت تسلیحاتی با امریکا، دیر یا زود از نظر اقتصادی به ورشکستگی می‌رسد. بیلینگزی این سناریو را در مه ۲۰۲۰ در دیداری در مؤسسه هادسن در امریکا تشریح کرده بود. او گفته بود، می‌دانیم چگونه پیروز چنین رقابت‌هایی باشیم، می‌دانیم چگونه باید آنقدر پول خرج کنیم که در پایان برای رقیب راهی جز تسلیم شدن باقی نماند، او همچنین گفته بود اگر امریکا مجبور شود این کار را برای بار دوم انجام دهد، این قدم را برمی‌دارد، «ما مشخص است که خواستمان پرهیز از این اقدام است.»

اگر استارت تمام شود...

واشنگتن تلاش می‌کند تا مسکو را مقصر لغو و تمدید نشدن پیمان‌های کنترل تسلیحات از جمله پیمان استارت جدید معرفی کند. به نوشته روزنامه اتریشی «استاندارد» چیزی که روسیه را بیشتر از همه آزار می‌دهد این است که واشنگتن پیوسته تقصیر را متوجه مسکو دانسته است. امریکا بارها روسیه را در زمینه حفظ و پایبندی به پیمان‌های کنترل تسلیحات به فریبکاری متهم کرده و به بهبود ساز و کارهای راستی آزمایی تأکید می‌کند. با این حال مقامات ارشد روسیه بر عزم این کشور برای ایستادگی در برابر امریکا و اقدام متقابل تأکید کرده‌اند. به گفته ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه، در صورتی که پیمان استارت جدید بدون رسیدن به یک نسخه جدید، منقضی شود دیگر وسیله‌ای برای محسود کردن رقابت تسلیحاتی وجود نخواهد داشت. پوتین تهدید کرده است اگر امریکا نشانه‌ای از قصد خود برای تمدید پیمان استارت جدید نشان ندهد، روسیه نیز اجازه خواهد داد این پیمان در سال ۲۰۲۱ منقضی شود.

مسابقه تسلیحاتی شروع می‌شود

پایان مهلت پیمان استارت جدید در فور به ۲۰۲۱ موجب می‌شود تا امریکا بار دیگر توسعه تسلیحات هسته‌ای استراتژیک را بدون هیچ محدودیتی آغاز نماید که با واکنش متقابل روسیه مواجه خواهد شد و بدین ترتیب این امر موجب افزایش بی‌ثباتی در عرصه بین‌المللی و گسترش مسابقه تسلیحات هسته‌ای بین قدرت‌های هسته‌ای جهان خواهد شد. با این همه موضع‌گیری‌های مسکو نشان می‌دهد روسیه بسیار بیشتر از امریکا خواهان حفظ معاهدات محدودیت و کنترل تسلیحاتی است. دلیل این امر نیز مشخص است، مقامات مسکو به خوبی می‌دانند با توجه به بنیه اقتصادی و مالی امریکا و مقایسه آن با بنیه اقتصادی روسیه به راه افتادن مسابقه تسلیحاتی دوجانبه در نهایت به قیمت تضعیف قابل ملاحظه اقتصاد روسیه تمام خواهد شد. بنابراین امریکا مایل به تکرار رقابتی تسلیحاتی، شبیه آنچه یک بار روی داد و در آن شوروی به لحاظ مالی و اقتصادی دچار فروپاشی شد، نیست. با این همه امریکا به هر بهانه خواهان لغو همه پیمان‌های کنترل تسلیحات است. شواهد نشان می‌دهد دولت ترامپ به‌رغم لفاظی‌های وی درباره اماندگی برای انعقاد معاهد‌های جدید در زمینه محدودسازی تسلیحات هسته‌ای استراتژیک، قصد جدی برای تمدید پیمان استارت جدید را ندارد.

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)

۱۳۹۹/۰۷/۲۲ (۲۲ ژوئن)